

Täby Naturskyddsförening

Täby Naturskyddsförenings (TNFs) synpunkter på utbyggnader i Täby, främst visionerna kring Galoppfältet.

Bebyggandet av Galoppfältet är i en visionsfas, andra utbyggnader, som tillsammans utgör Ny Regional Stads kärna är i varierande planeringsstadier. I rutan nedan finns en översiktlig sammanfattning av TNFs ställningstagande.

Jordens civiliserade samhällen står inför en extrem utmaning att hejda och vända en accelererande ökning av växthusgaser. Svårigheter att enas på internationell nivå innebär att lokalsamhällen, t.ex. kommuner blir motor i det förändringsarbete som måste ske. Kommunerna måste aktivt bidra till att de nationella och regionala miljömålen om begränsad klimatpåverkan nås.

Täby kommun måste se klimathotet som en övergripande och prioriterad fråga som rymmer även hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Dessa områden måste – som överordnad styrprincip - finnas med i varje planerad om-/utbyggnad inom kommunen ex.vis när det rör bostäder, arbetsplatser, företagsetableringar eller trafik.

Kortfattat vill vi gällande Galoppfältet och övriga aktuella projekt (TC, VRN och Arninge) framhålla att hållbarhets-/miljömässigt bästa teknik, material och logistiklösningar ska användas, att det t.ex. i energifrågor ska strävas efter stor flexibilitet och möjlighet att i framtiden använda nya tekniska lösningar, t.ex. solenergi.

I visionen om Galoppfältet ligger en förhoppning om att skapa en kommun del som ska vara attraktiv och funktionell att bo och arbeta i. Denna förhoppning förutsätter rimligen en långsiktig stabilitet i Sverige som nation och i Täby som kommun, en nödvändig grund för både ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Nedan påminns om bl.a. sociala och ekonomiska konsekvenser av ett misslyckande inom ovanstående miljöområden.

Den globala uppvärmningen är en väldokumenterad process där en stor majoritet vetenskapsmän inom klimatforskning är överens om att dess effekter redan kan ses i vårt land liksom i andra länder. Effekterna globalt kommer senare att innebära inte endast miljöförändringar av sannolikt katastrofal omfattning utan även flyktingströmmar till områden som förväntas drabbas allvarligt av global uppvärmning först i ett senare skede, t.ex. norra Europa, bl.a. Skandinavien. Flyktingströmmarna blir då av en omfattning världen inte tidigare haft att hantera, vilket riskerar leda till en destabilisering av mottagarländerna innebärande hot mot demokrati och civilisationsprinciper. Det finns alltså starka skäl – både miljö- och sociala - att agera kraftfullt på alla samhällsplan. Allt fler vetenskapsmän inom klimatområdet menar att de globala utsläppen måste minska inom ca 5 – 8 år för att alls vara vändbara.

Om man betvivlar de beskrivna hoten finns skäl att bedöma risknivån, väga olika sannolikheter mot varandra. Vad händer om våra insatser nu inte är tillräckliga? Starka och konsekventa åtgärder nu är möjligen initialt mer kostsamma, men i ett längre perspektiv mer ekonomiska. Följderna av otillräckliga åtgärder kanske aldrig är reparerbara. Det är klokt att följa en princip om försiktighet! Om kommunen saknar analytisk kompetens i dessa frågor bör bristerna åtgärdas!

Just nu bör ovanstående sammanhang tillämpas i Täby kommuns planer att förändra Galoppfältet till en ny stadsdel. De tre visionsförslagen visar olika möjligheter. TNF vill i det fortsatta arbetet främst peka på betydelsen av att i verkligheten genomföra projektet med den biologiska miljön prioriterad.

Prioritering av den biologiska miljön innebär att:

Byggande och byggnader

- byggandet av de nya husen sker med material som vid vetenskaplig genomlysning visat sig innebära låg energi- och råvaruförbrukning. Här kan trä vara ett material som är mycket fördelaktigt, som dessutom är förnybart och i förlängningen kan återanvändas,
- byggprocessen sker med miljömässigt kloka logistik- och transportlösningar,
- strävan är att byggnaderna blir passivhus, eventuellt även aktivhus som i perioder kan ge överskott av el åter till elnätet,
- tillförandet av energi sker med flexibla lösningar, d.v.s. möjlighet att använda olika energiformer,
- byggnadernas tak och fasader utformas så att solcellspaneler kan användas optimalt,
- att brukare kan följa sin energiförbrukning för vatten, värme och övrig el,
- tak även kan utnyttjas för odling och annan grönska för att öka CO₂-upptag under växtsäsongen och främja biologisk mångfald,

Trafik

- spårbundna kollektivtrafiklösningar finns inom näravstånd, samt väl tilltagna cykelparkeringar i anslutning till hållplatser för tåg och busslinjer,
- goda möjligheter ska finnas att använda och parkera cyklar på ett säkert sätt,
- parkeringskvoter bestäms på en nivå som främjar ägandet av endast en eller ingen bil per hushåll,
- avfallstransporter sker på ett miljöeffektivt sätt,

Kringmiljö

- rekreationsmiljön utomhus präglas av gröna ytor och trädvegetation,
- att utomhusmiljön utformas för att främja biodiversitet,
- söka lösningar för att minska buller från bil- och järnvägar med hjälp av t.ex. sociodukt,
- värna attraktionskraften i Täbys utomhusmiljöer för att minska resandet från kommunen under befolkningens lediga tid,

Övergripande för kommunen

- kommunen för varje utbyggnadsprojekt analyserar effekter på kommunens hela infrastruktur (vatten, avlopp, sophantering, transporter etc.) samt belastning på övrig naturmiljö i Täby, dvs friluftsområden, skogar och badplatser,
- kommunen är beredd att ompröva utbyggnad av aktuellt område om analysen visar påtaglig risk för försämrad biologisk miljö.

Detta dokument har utarbetats av Klimatgruppen i Naturskyddsföreningens Täbykrets. Innehållet stöds av styrelsen i Täbykretsen och gäller som föreningens uppfattning i ovanstående frågor.

Täby den 28 maj 2012

Einar Fries

Göran Sandberg